

РОЗДІЛ III

ЗАРУБІЖНІ ТА ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ І НАВЧАННЯ

UDW: 377/378-043.864(477+438)

WSPÓŁPRACA MIĘDZY POLSKIMI I UKRAIŃSKIMI UCZELNIAMI W CELU PODWYŻSZANIA POZIOMU KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO

Tomasz Kuk,
*Prorektor ds. współpracy zagranicznej
Wyższej Szkoły Lingwistycznej w Częstochowie*

**SŁOWA
KLUCZOWE:**
wyszkolenie
zawodowe, sukces
zawodowy, gotowość
studentów

Dynamicznie zmieniająca się rzeczywistość zmusza do ciągłej weryfikacji i poszukiwania nowych sposobów pracy ze studentami. Dzisiejsi młodzi ludzie wychowują się w stałej obecności telewizji i Internetu, które to media dostarczają im wielu różnorodnych wrażeń wzrokowych. Ta sytuacja wymaga od wykładowców dynamicznych i interaktywnych form prowadzenia zajęć. Skupienia uwagi studentów poprzez różne kanały modalne i szczegółowe określenie korzyści jakie może wynieść. Zarówno wykładowca jak i student musi znać odpowiedź na pytanie „Po co” jest na zajęciach i „jaki cel chce osiągnąć”? Taki stan wzajemnego porozumienia określa gotowość do osiągania znacznie lepszych efektów końcowych i przygotowuje studenta do świadomej, ukierunkowanej pracy.

Aby było to możliwe, absolutnie konieczne jest inne niż standardowe podejście do studentów jako grupy ludzi. Inna też, winna być świadomość misji jaką ma wykładowca. Jego praca mniej odtwórcza a bardziej odkrywczą, winna pomagać w ujawnianiu prawdziwej natury młodych ludzi, a poziom prowadzenia zajęć sięgać do uświadomienia celowości poznania wykładanego przedmiotu, oraz korzyści jakie z niego płyną w praktyce. To powiązanie z życiem wymaga od prowadzącego ciągłego rozwoju i samokształcenia w tempie jakie narzuca nam dynamicznie zmieniająca się rzeczywistość ery komputerów i miliona informacji dziennie. Taka zmiana wymaga określonego z góry kierunku i celu do osiągnięcia dla wykładowcy. Głęboko sięga zatem jego tożsamości i przekonania co do wykonywanej pracy. Równowagi i świadomości pojmowania tego co robi zawodowo a życiem osobistym, aby w ogólnie dostępnych rozlicznych szkoleniach i kursach podwyższających jego kompetencje się nie zagubić. Świadomość celu jest tutaj niczym latarnia, pozwalająca na trzymanie właściwego kursu. W literaturze przedmiotu mówi się o programowaniu siebie na bliski nam cel. Owo programowanie swojego umysłu, powoduje, że zakładamy sobie określony filtr na przyjmowane z otoczenia poprzez różne kanały modalne sygnały. To zwiększa wydajność samorozwoju zorientowanego na konkretny kierunek nie pozwalając na niepotrzebną stratę czasu. Czasu, który mógłby być spożytkowany na wiedzę czy umiejętności nam zbędne (zaprogramowany umysł wyłapyje to odpowiednio wcześniej). Takie przygotowanie do rozwoju pozwala na uzyskanie wewnętrznej równowagi i poczucia podążania właściwą drogą. Wykładowca w dwudziestym pierwszym wieku, musi odrzucić stare schematy i otworzyć się na kreatywne podążanie za zmianą. Przyjąć ją jako naturalny proces zachodzący każdego dnia, w każdym momencie. Wyłapywać te ważne chwile w trakcie pracy ze studentami, aby uczyć się do nich świata nowego, świata innego niż ten, w którym sam dorastał. Chęć do przyjmowania i doświadczania nowego winna być zapisana w każdym ze zmysłów jakimi przyjmuje informacje z otoczenia. W takim zakresie proces ciągłego rozwoju staje się sposobem na życie, a nie kolejnym szkoleniem na które nie ma często czasu ani ochoty pójść. Wszystko zaczyna składać się w zrozumiałą jednolitą całość, dając poczucie spójności i jedności w każdej chwili dnia. Mądrość czerpana z życia połączona z twardą wiedzą z książek i z gotowymi narzędziami jest odpowiedzią na sukces i popularność wykładowcy pośród młodych i chłonnych umysłów, które nie zawsze do końca wiedzą czego chcą.

Z drugiej strony znajomość narzędzi ułatwiających komunikację w grupie mogących wzbogacić warsztat wykładowcy jest niewystarczająca, jeżeli nie będzie potrafił dokonać identyfikacji grupy z jaką pracuje. Umiejętność dopasowania się i doboru odpowiedniego do odbiorcy sposobu przekazu, właściwych zwrotów, odpowiedniej składni zdania, absolutnie wpływa na jakość i efekt końcowy prowadzonych zajęć. Tym zajmuje się od kilkudziesięciu lat neurolingwistyka, jako dziedzina psychologii, nie wymagająca specjalistycznego

przygotowania a raczej umiejętności przeprowadzania wnikliwej obserwacji. W artykule przedstawiono kilka narzędzi pomagających rozpoznać typowe schematy (tak zwane *metaprogramy*), według których funkcjonujemy, aby posługując się nimi zwiększyć zaangażowanie studentów w naukę i pracę, której rezultatem jest uposażenie ich w niezbędną i praktyczną wiedzę.

Zmiany, w obecnym świecie to jeden ze stałych i dynamicznych elementów współczesnego życia. Ilość danych jaka przepływa w ciągu każdego dnia przez nasz umysł sięga około 34 gigabajtów (w tradycyjnych mediach byłyby to odpowiednik 100 tysięcy słów). To tak, jakby ktoś przez 12 godzin bez przerwy do nas mówił. Sposób, w jaki (przy pomocy urządzeń elektronicznych) planujemy nasze działania, przywołuje na myśl coraz szybciej kręcącą się karuzelę. Będąc w środku i patrząc na innych jej uczestników mamy wrażenie, że wszystko jest *constans*, nic nie przyspiesza tempa naszego życia. Z tego punktu widzenia nie doświadczamy nic więcej ponad to, że każdy dzień przynosi nam nowe wyzwania, którym trzeba sprostać, nową ilość obowiązków, które należy wypełnić, aby utrzymać się w jego nurcie. Trudno zrozumieć logikę argumentów tego, że należy patrzeć perspektywicznie na zarządzanie swoim czasem, skoro i tak automatycznie wszystko napędzane jest siłą zdarzeń zewnętrznych. Taka jakość życia wymusza na nas optymalizację wszystkich naszych procesów i aktywności, zamieniając ich w działanie mechaniczne i maksymalnie uproszczone. Ta forma aktywności jest niezbędna, aby nadażyć za tempem współczesnego świata. Procesy globalizacji, które rozpoczęły się w ubiegłym stuleciu połączyły państwa i kontynenty wspólnym systemem nerwowym, który współodczuwa, współreaguje i wzajemnie na siebie wpływa. Nikt nie jest samodzielny w dzisiejszym świecie i niezależny od innych. Efekt motyla jest bardziej niż kiedykolwiek odczuwalny. W ostatnich latach pogłębił się jeszcze poprzez mieszanie się kultur i narodowości, migracje polityczne, ekonomiczne, rodzinne, oraz ekspansję międzynarodowych korporacji o zasięgu globalnym. Potężny system sieci komputerowych połączył to wszystko główną arterią trylionów informacji. Dzisiejszy człowiek nie funkcjonuje już podobnie jak w latach 80ych ubiegłego stulecia. Obecne pokolenie Z, szuka czegoś więcej niż zaspokojenia swoich materialnych potrzeb. Motywuje ich stawianie czoła zadaniom,

dynamiczne środowisko pracy oraz nowe wyzwania. Cenią sobie swobodę i możliwości, które niesie ze sobą świat online, więc przewiduje się, że większość z nich zatrudniona będzie w formie pracy zdalnej. Dzięki ich globalnemu myśleniu i podejściu do świata możliwa jest praca dla firmy w Europie, leżąc równocześnie pod palmami na Karaibach.

Jakie to stawia wyzwania dla wyższej edukacji? Jak bardzo dostosowany jest jej rozwój do zmian otoczenia? Jakie cele powinna sobie postawić na najbliższe lata? Jak włączyć się w tę globalną społeczność, aby korzystać z jej zasobów? W jednym z artykułów opracowanych w Higher Education Policy, jego autorzy: Rosemary Deem, Ka Ho Mok i Lisa Lucas piszą o transformacji wyższej edukacji w Europie i Azji tak: „*W celu zwiększenia ich globalnej konkurencyjności, rządy w Europie i Azji zaczęły przeprowadzać kompleksowe przeglądy i wdrożenia planów mających na celu restrukturyzację ich systemów szkolnictwa wyższego, próbując przekształcić swoje systemy szkolnictwa wyższego w wizerunek "światowej klasy" uniwersytetu. Dzięki silnym zamiarom dobrze zorganizowanym w Globalnym Rankingu Uniwersytetu, uniwersytety w Europie i Azji przyjęły różne środki reformatorskie w celu zwiększenia ich wyników badań. Centralnym celem dążenia do osiągnięcia światowej klasy, byliśmy świadkami wschodzącego modelu globalnego (EGM) uniwersytetu naukowego w XXI wieku. W tym kontekście szczególne znaczenie ma fakt, że różne formy uniwersyteckich sieci badawczych, uniwersyteckich sojuszy lub międzynarodowych konsorcjów badawczych ewoluowały w celu promowania współpracy międzynarodowej zmierzającej do wyższego rankingu w globalnej lidze uniwersyteckiej [1]. World Class University jest ideą, która może łączyć strony niezależnie od poziomu ich potencjału i zasobów, dając efekt synergicznej współpracy. Jednocześnie zapewnia większą konkurencyjność na rynku edukacyjnym dając nieocenione możliwości migracji wiedzy, doświadczenia, wspólnych wysiłków badawczych. Głównym beneficjentem tych*

procesów winien być student. Jego plany i zamierzenia, świadomość roli jaką chce pełnić w przyszłości na rynku pracy, oraz celów jakie przed sobą postawi. Dostosowanie się nowej jakości edukacji do wymagań tej grupy, jest absolutnie niezbędnym czynnikiem mającym na celu podniesie poziomu jakości szkolnictwa wyższego do bardziej praktycznego i odpowiadającego międzynarodowym wymaganiom stopnia. Zasadniczym celem tego artykułu jest dokonanie analizy gotowości studenta w Polsce i Ukrainie do osiągania zawodowego sukcesu, poprzez takie międzynarodowe inicjatywy. Oznacza to stworzenie „Światowej uczelni” w kontekście Polski i Ukrainy, mającej wpływ na uzyskanie statusu światowej klasy absolwentów znanych na międzynarodowym rynku pracy. W artykule zaprezentowano propozycję takiego działania.

Obecnie na rynku funkcjonuje niewiele oficjalnych programów współpracy między szkolnictwem wyższym Polski i Ukrainy. Pośród kilku wymienić można:

1. Program Współpracy Transgranicznej (PWT) Polska-Białoruś-Ukraina 2014-2020 (Program), który funkcjonuje w ramach Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa (EIS). Kontynuuje on i rozszerza współpracę na obszarze pogranicza trzech zaangażowanych państw, który dotychczas rozwijany był w ramach Programu Sąsiedztwa Polska-Białoruś-Ukraina INTERREG IIIA/Tacis CBC 2004-2006 i PWT EISP Polska-Białoruś-Ukraina 2007-2013.

2. Ramową umowę o współpracy między Konferencją Rektorów Akademickich Szkół Polskich a Związkiem Rektorów Uczelni Ukrainy (Union of Rectors of Higher Educational Institutions of Ukraine – URHEIU) [2]

3. Plany wspólnej platformy internetowej dla uczelni, która pomoże pogłębić wzajemną współpracę między nimi.

4. Polsko-ukraiński program badań Narodowego Centrum Nauki.

5. Wsparcie przy korzystaniu z pieniędzy jednego z europejskich programów unijnych – „Horyzont 2020”.

6. Wspólny polsko-ukraiński konkurs przygotowany przez Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego Polski i Ukrainy, na wymianę osobową na lata 2018-2019. Program obejmuje projekty badawcze, uzgodnione między

konkretnymi polskimi i ukraińskimi zespołami badawczymi. Jest on wspierany finansowo przez obie Strony, zgodnie z regulacjami finansowymi obowiązującymi w kraju każdej z nich. [3].

Istniejące programy są wciąż w fazie wstępnych przygotowań do działań właściwych. Nie ma jednoznacznego określenia celów związanych z konkretnymi datami, co czyni je mało konkretnymi. Podpisane umowy, deklaracje współpracy, oraz wszystkie dyplomatyczne zabiegi nie przekładają się bezpośrednio na studenta i jego przyszłość. Stworzenie World Class University, wymaga działań i konkretnych decyzji, bezpośrednio dotyczących docelowej grupy procesu nauczania, czyli studentów i wykładowców. Należy w postaci konkretnych programów przygotować możliwość poszerzania horyzontów i podwyższania poziomów zdobywanej wiedzy w oparciu o międzynarodowe synonim.

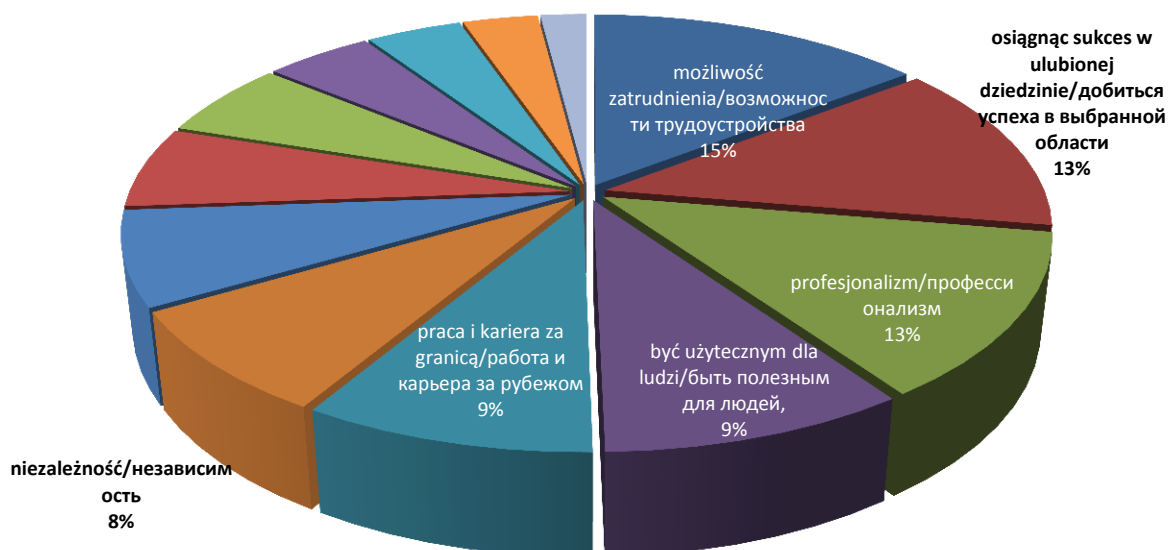
Od 2010 roku Wyższa Szkoła Lingwistyczna w Częstochowie ma bardzo silne związki ze środowiskiem przedsiębiorców. Według badań głównymi niedociągnięciami szkolnictwa, w tym szkolnictwa zawodowego są: praktyki zawodowe niespełniające swoich funkcji, przewaga zajęć teoretycznych nad praktycznymi, brak systematycznych i sformalizowanych forów wymiany informacji z przemysłem, obniżający się poziom przygotowania studentów, niska elastyczność w dopasowywaniu się do potrzeb pracodawców [4]. Między innymi poprzez Regionalną Organizację Pracodawców w Częstochowie będącą członkiem Konfederacji LEWIATAN weryfikowany jest i uzupełniany wciąż koszyk kompetencji jakie są wymagane na rynku pracy. W 2011 roku, WSL w Częstochowie przygotowała ankietę, w której to samo pytanie zadano studentom w Polsce i Ukrainie: *"Co decyduje twoim poczuciu osiągnięcia zawodowego sukcesu?"* Najpierw przygotowano wzorzec-zestawienie umiejętności i kompetencji, które zgłoszone były przez przedsiębiorców. Następnie przedstawiono tę listę studentom, aby indywidualnie odnieśli się do niej. Wnioski włączono do programów dydaktycznych przygotowanych dla studentów. To spersonalizowane określenie potrzeb studenta jako odbiorcy „usług dydaktycznych”, stało się podstawową składową praktycznego modelu nauczania w WSL. Jednocześnie zmierzając w celu stworzenia World Class University,

zaproprowano udział w nim ukraińskim uczelniom. Wyniki tej pracy przybrały realny wymiar w postaci programu, który nazwano – podwójny dyplom.

Jak do tego doszło? Przygotowano badanie w którym należało odpowiedzieć na pytanie: *Jakie elementy są ważne abyś odczuł, że osiągnąłeś zawodowy sukces?* Studenci udzielali odpowiedzi według kryterium trzynastu elementów składowych sukcesu sporządzonych wcześniej przez pracodawców Konfederacji LEWIATAN. Dla każdego z kryteriów stworzono skalę od 1 (jest to dla mnie nie istotne) do 6 (to dla mnie bardzo ważne). W ten sposób każdy z ankietowanych określił jak ważny jest

poszczególony element w budowaniu odczucia spełnienia zawodowego. Na tej podstawie stworzono indywidualną mapę potrzeb. W oparciu o nią przygotowano warunki określające uczestnictwo w programie podwójny dyplom w Wyższej Szkole Lingwistycznej w Częstochowie. Badania przeprowadzono w uczelniach w Polsce i Ukrainie. Ogółem poddano ankiecie 160 studentów. W tym 75 w Polsce oraz, 85 w Ukrainie. Wyniki prezentują potrzebę pozyskania odpowiednich wartości w konstruowaniu zawodowego sukcesu, które winien być wynikiem pracy w trakcie studiów wyższych. Poniżej wyniki badań.

Studenci uniwersytetów w ukraińskich

Źródło: opracowanie własne; wskazania studentów Uniwersytetów w Tarnopolu, Melitopolu i Czerkas, Ukraina

Z wykresu wynika, że dla studenta ukraińskiego:

1. Najważniejsza jest możliwość zatrudnienia. Sukces zawodowy osiągnął ten, kto nie musi się martwić o zatrudnienie w dobrej firmie(15%).

2. Następnie zwrócono uwagę na to jak bardzo wykonywana praca związana jest z naszym wykształceniem, ewentualnie z tym co lubimy robić lub czym chcielibyśmy się zajmować. (13%)

3. Na trzecim miejscu wskazano na profesjonalizm w tym co robimy. Bez względu na wszystko, chcą wiązać pojęcie sukcesu z

idealnym, wzorcowym wykonywaniem zadań. Sukces zawodowy, to zdolność wykonywania swoich zadań na najwyższym poziomie(13%).

4. Kolejne miejsce zajęło bycie użytecznym dla ludzi. Rozumiane tu jako świadomość możliwości bycia pomocnym, gotowości bycia pomocnym i stopnia w jakim innym pomagamy z pomocą naszych umiejętności (9%).

5. Ostatnie wskazanie to praca i kariera za granicą (9%) Niemalże co dziesiąty badany chciałby wyjechać za granicę i podjąć tam pracę. Sam ten fakt byłby już dla niego miernikiem osiągnięcia zawodowego sukcesu.

Reasumujac, pierwszych piec najwiekszych kategorii w tym badaniu daje nam tylko 59%. Oznacza to duza polaryzacje w podejsci do budowania zawodowego sukcesu w srodowisku studentow ukraińskich, albo niska swiadomosc czym ten sukces jest. Różnice w elementach budujacych zawodowy sukces i w Ukrainie i w Polsce sa duze. Polscy studenci stawiaja na pierwszym miejscu kompetencje spoleczne (wiare w siebie i profesjonalizm) jako miernik sukcesu. Ukraińcy martwia sie bardziej i twarde kryteria, czyli o prace i czy charakterem zgodna bedzie z samym pracownikiem. W związku z tym, na podstawie opracowanych ankiet opracowano program wspolpracy miedzy uczelniami ukraińskimi i Wyzsza Szkoła Lingwistyczna, zakladajacy uwzględnienie wiekszosci zgloszonych w ankietach postulatow. I tak:

1. Uwzględniono chęć zdobywania doświadczenia w formie praktycznych zajęć (praktyki zawodowe).

2. Umożliwiono w trakcie letnich wakacji pracę zarobkową związaną bezpośrednio z kierunkiem studiów (płatny staż).

3. Opracowano plan zjazdów tak, aby pokrywał się z przerwami w procesie nauczania ukraińskiego studenta (lato-zima)

4. Przygotowano program nauczania uwzględniający nie tylko różnice programowe, ale również cały moduł kompetencji socjalnych budujacych znacznie lepsze relacje w srodowisku, bardziej skuteczną komunikację, bardziej efektywne sposoby opracowania nowych projektów, świadomy i planowany rozwój osobisty, weryfikację swoich osobistych zasobów z uwzględnieniem ich wykorzystania w planowaniu kariery.

Program funkcjonuje już od 5 lat. Ponad 130 absolwentów posiada dwa (ukraiński i polski) dyplomy. Z powodzeniem znajdują zatrudnienie w korporacjach mających swoje oddziały w Ukrainie, jak też i za granicą. Jest wciąż modyfikowany w oparciu o zmieniającą się sytuację i przynosi wiele korzyści, które można podsumować w skrócie następująco:

1. Studenci ukraińskich uczelni mają możliwość uzyskania równolegle dwóch dyplomów: polskiego i ukraińskiego.

2. Co ważne nie muszą zmieniać ani swojego srodowiska pracy ani tez planów na życie zawodowe i osobiste.

3. Raz na rok, przyjeżdżają do Polski na dwa tygodnie aby w trakcie zajęć zaliczyć różnice programowe pomiędzy planami zajęć uczelni Polski i Ukrainy, które są wyznaczane na początku programu. Owe różnice programowe obejmują rozbieżności, których zaliczenie niezbędne jest do uzyskania dyplomu polskiej uczelni.

4. Dyplom ten uznawany w całej Europie, większej części świata otwiera nieograniczone możliwości studentom z Ukrainy.

5. Dyplom umożliwia podjęcie pracy w dowolnym kraju zgodnie z wykształceniem, dalszy rozwój i kształcenie zgodne z planem rozwoju osobistego (uznawalność dyplomów krajów Unii Europejskiej), możliwość uczestnictwa w programach Erasmus na zasadach równych studentom z Polski, oraz kształcenia się na wyższych stopniach (magister, doktor).

Eliminowana jest dzięki temu konieczność migracji, odrzucenia nauki kosztem pracy lub też okazji do pracy i zdobywania doświadczenia kosztem nauki, jak również zmiany srodowiska życia. Zdobywane doświadczenie może być bezpośrednio wykorzystywane przez studenta w miejscu gdzie mieszka i chce dalej żyć. Łatwiej też zdobywa pracę w korporacjach, które zorientowane są na ludzi młodych, kreatywnych i z szerokimi horyzontami. A to właśnie dostarcza nauka i staż w innym kraju potwierdzony dyplomem i odpowiednimi certyfikatami. Programy tego typu umożliwiają studentom poznanie realiów życia w innym kraju, jego języka, dają pomysły do wykorzystania u siebie oraz czynią ich bardziej odpowiedzialnymi i konsekwentnymi w działaniu.

W dobie ogarniających nas zmian szkolnictwo wyższe nie może być tym samym co 10 lat temu. Migracje narodowościowe, ekonomiczne, religijne powodują mieszanie się kultur. Tworzą nowe srodowiska, gdzie kreują się nowe normy społeczne i inne metody pracy w międzynarodowych zespołach. Aby umieć znaleźć się w takim srodowisku, nikt inny tylko uczelnie wyższe i nowa jakość kształcenia stworzona poprzez połączone doświadczenia międzynarodowe (tu Polski i Ukrainy), są w stanie przygotować studenta. Takiego, który bez względu na kraj zamieszkania, będzie gotowy podjąć wyzwania globalnego rynku pracy.

Bibliografia

1. Higher Education Policy. – March 2008, Volume 21, Issue 1 : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.pbu2020.eu/pl>
2. Rektorzy polskich i ukraińskich uczelni podpisali umowę o współpracy : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://naukawpolsce.pap.pl/aktualnosci/news,400424,rektorzy-polskich-i-ukrainskich-uczelni-podpisali-umowe-o-wspolpracy.html>
3. Wspólny polsko-ukraiński konkurs na wymianę osobową na lata 2018-2019 : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nauka.gov.pl/komunikaty/wspolny-polsko-ukrainski-konkurs-na-wymiane-osobowa-na-lata-2018-2019.html>
4. Kwalifikacje i kompetencje pracowników dopasowane do popytu – czy to możliwe? : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bankier.pl/wiadomosc/Kwalifikacje-i-kompetencje-pracownikow-dopasowane-do-popytu-czy-to-mozliwe-2177819.html>
5. Anthony R. The Ultimate Secrets of Total Self-Confidence / R. Anthony : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.motivationalmagic.com/library/ebooks/confidence/Dr%20Robert%20Anthony%20-%20The%20Ultimate%20Secrets%20of%20Total%20Self-Confidence.pdf>
6. Słownik 100 tysięcy potrzebnych słów pod red. J. Bralczyka, wyd. I, Warszawa, 2005. : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sjp.pwn.pl/sjp/profjonalizm;2572537.html>
7. Sawicka M. Natalia Cezarz-Kwietniak. Czym dla menedżerów jest sukces? / M. Sawicka, N. Cezarz-Kwietniak : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.hbrp.pl/b/czym-dla-menedzerow-jest-sukces/1CFqVFCij>

Реферат

Співробітництво університетів Польщі й України задля підвищення рівня професійної підготовки майбутніх фахівців

Томаш Кук,

проректор із зовнішньої співпраці,

Вища школа лінгвістична м. Ченстохова, Польща

КЛЮЧОВІ СЛОВА:

Професійна освіта,
професійний успіх,
готовність студентів
до успіху

Процеси глобалізації, які почалися в минулому столітті, поєднали країни й континенти у «загальну нервову систему», яка співчуває, взаємодіє і взаємодіє, як усередині, так і зовні. В сучасному світі ніхто не є повністю самодостатнім чи незалежним від інших. Сьогодні «ефект метелика» є більш відчутним, ніж будь-коли, а в останні роки він збільшився завдяки взаємовпливу культур і національностей, політичних та економічних процесів, активності міграцій цілих сімей та розширенню глобальних корпорацій. Потужна мережева система об'єднала все в основній артерії мільярдів даних.

У статті порушуються проблеми адаптації сучасної професійної освіти до змін зовнішнього середовища, визначення її цілей на найближчі роки та механізмів приєднання до світової спільноти задля отримання зиску від її ресурсів. Університет світового класу – це ідея, яка може об'єднати університети незалежно від їх потенціалу та ресурсів через синергію співпраці. У той самий час вона забезпечує більшу конкурентоспроможність на ринку освітніх послуг, що створює неоціненні можливості для міграції знань, досвіду та спільних науково-дослідних робіт. Найбільш зацікавленим у включенні до цих процесів повинен бути студент. Плани й наміри, усвідомлення тієї ролі, яку він в майбутньому хоче відігравати на ринку праці, а також власні цілі студент визначає самостійно. Адаптація нової якості освіти до потреб її цільової групи є абсолютно необхідним фактором підвищення якості вищої освіти відповідно до світової вимоги більшої її практичної спрямованості. Основними завданнями

статті є: аналіз готовності студентів Польщі й України до реалізації успішної професійної кар'єри, вивчення ресурсів підвищення мотивації до успіху, дослідження можливостей вищих навчальних закладів, сприятливих для участі у спільних професійних і наукових розробках. Це означає, що створення «Світового Університету» в контексті Польщі й України вплине й на формування випускника світового класу, який буде відомий на міжнародному ринку праці. У статті представлені пропозиції для такої діяльності.

Abstract

Polish and Ukrainian universities cooperation for pursuing professional learning level

Tomash Kuk,

*Vice-Rector for Foreign Cooperation
Higher School of Linguistics in Czestochowa*

KEY WORDS:

professional education,
professional success,
students' readiness

The processes of globalization, which have begun in the last century, have brought countries and continents together in a common nervous system that sympathizes, interacts and have influence on each another. Nobody is completely self-sufficient and independent of others in today's world. The «butterfly effect» is more palpable than ever. In recent years, it has increased even more, because of interference of cultures and nationalities, political, economic, family migrations and expansion of global corporations. The powerful network system has combined all this by main artery of billions data.

The article raises questions about challenges for professional education. How much is it adapted to the changes of an environment? What goals should be set for it in coming years? How to join this global community to benefit from its resources? World Class University is an idea that can connect universities independently of their potential and resources by giving synergistic cooperation. At the same time, it provides greater competitiveness in the educational market, giving invaluable opportunities to migration of knowledge, experience, and common research efforts. The main beneficiary of these processes should be a student. His plans and intentions, awareness of the role which he wants to play in the future in the labour market, and the goals he sets for himself. Adaptation of the new quality education to the needs of this group is an absolutely essential factor for improving the quality of higher-degree education to the more practical and international degree relating requirements. The main aim of this article is to analyse students' readiness, in Poland and Ukraine, to achieve professional success, its resources and readiness of universities to participate in occupational and scientific development. This means creating a «World University» in the context of Poland and Ukraine, that has an impact on creating a world-class graduate, who will be known on international labour market. The article presents suggestion for such an action.
